

ความพึงพอใจของประชาชนในการร่วมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน Thai People's Satisfaction Being a Member of Asian Economics Community

พ.ต.อ. ดร. นพดล บุรณนัฐ, ดร. อนุกุล แพรไพศาล

Pol. Dr. Nopadol Burananuth, Dr. Anukul Phreapaisal

ดร. ไพบูลย์ บุญยเกียรติ, ดร. วุฒิชัย จิตตานุ, ดร. เอี่ยมพร ศิริรัตน์

Dr. Phaibul Bunyakarte, Dr. Wuttichai Chittanu, Dr. Euamporn Sirirat

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

บทนำ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ และการท่องเที่ยว ที่มีผลกระทบกับความพึงพอใจของประชาชนในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระเบียบวิธีวิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณโดยให้ประชาชนในพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้วประกอบด้วยตำบล ตำบลป่าไร่ ตำบลผ่านศึก ตำบลคลองน้ำใส และตำบลท่าข้าม จำนวน 400 รายตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เหตุผลที่เลือกพื้นที่ดังกล่าวเนื่องจากว่าเป็นพื้นที่ติดพรมแดนกับประเทศกัมพูชา ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว และความพึงพอใจของประชาชนในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิเคราะห์พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ขึ้นอยู่กับการให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง และการกีดกัน

คำสำคัญ: ข้อตกลงทางการค้า, การประกอบอาชีพ, การท่องเที่ยว, ความพึงพอใจของประชาชน

Abstract

The research objective was to study the relationship among the trade agreement, occupation and tourism that affected to people's satisfaction towards ASEAN economics community integration. The samples of quantitative research methodology were 400 local residents in Aranyaprathet district, Sakaeo province which comprised of Parai, phansuk, klongnamsai and Thakham subdistrict. The reason of these selected areas was the Cambodia border area. The tool of this research was a multiple regression to solve the relationship among the trade agreement, occupation and tourism that affected to people's satisfaction towards ASEAN economics community integration. The finding revealed that people's satisfaction depended on servicing, child labor, transportation cooperation and trade barrier.

Keywords: Trade agreement, Occupation, Tourism, People's Satisfaction

Received: 2018-12-12 Revised: 2019-1-9 Accepted: 2019-2-10

บทนำ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community : AEC) เป็นองค์กรที่พัฒนามาจากสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีประเทศผู้ก่อตั้งแรกเริ่ม 5 ประเทศ คือ

อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี 2527 บรูไน ก็ได้เข้าเป็นสมาชิก ในปี 2538 เวียดนาม ก็เข้าร่วมเป็นสมาชิก ต่อมา 2540 ลาวและพม่า เข้าร่วม และปี 2542 กัมพูชา ก็ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 ทำให้ปัจจุบัน อาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์คือเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงให้อาเซียนมีความแข็งแกร่ง มีภูมิคุ้มกันที่ดี ในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ระดับโลกมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิด ให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี

จากนั้นในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ที่อินโดนีเซีย เมื่อ 7 ต.ค. 2546 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community – APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ปัจจุบันมีจำนวนประเทศสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ประชากรเกือบ 600 ล้านคน (ASEAN Economic Community, 2014) ดังนั้นถือว่าเป็นประชาคมที่มีเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ จึงควรร่วมมือกันเพื่อให้อาเซียนมีความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เหตุนี้เอง อาเซียนจึงกลายสภาพเป็น เออีซี ในที่สุด โดยจะก่อตั้งเออีซีอย่างเป็นทางการใน พ.ศ.2558 เลื่อนเข้ามาจากเดิมคือ พ.ศ.2563

อย่างไรก็ตาม อนาคตข้างหน้า เออีซีมีแนวโน้มขยายเป็น อาเซียน +3 คือ เพิ่ม จีนเกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ก่อนที่จะเป็น อาเซียน +6 โดยเพิ่ม

จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย (ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2557) โดยในการประชุมสุดยอดอาเซียน ASEAN Summit ครั้งที่ 8 เมื่อ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ที่ได้เห็นชอบให้อาเซียนกำหนดทิศทาง ได้มีการดำเนินงานที่แน่วแน่เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน ได้แก่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจะมีตลาดและฐานการผลิตร่วมกันและจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรีสำหรับการตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้กำหนดให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2558 ค.ศ. 2015 เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมี 4 ด้านคือ (1) อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (single market and production base) เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการ ลงทุน แรงงานฝีมือ เงินทุน อย่างเสรี (2) สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ (high competitive economic region) ให้มีความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบาย ที่ช่วยการรวมกลุ่ม เช่น นโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษี ทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ร่วมกันดำเนินการโดยแลกเปลี่ยนข้อมูล ฝึกอบรมบุคลากรร่วมกัน (3) สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (equitable economic development) สนับสนุนการพัฒนา SMEs สร้างขีดความสามารถผ่านโครงการที่มีอยู่แล้วและ (4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (fully integrated into global economic)

ความสำคัญของปัญหาเนื่องจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้สร้างผลกระทบทั้งด้านดีและด้านเสียให้กับประชาชนชาวไทยเป็นจำนวนมาก สินค้าของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนสามารถเข้าสู่ตลาดไทยได้โดยไม่มีภาระภาษี ทำให้ผู้ประกอบการไทยต้องแข่งขันมากขึ้น แต่ที่ผ่านมามีมูลค่าการส่งออกไปยังอาเซียนสูงกว่าการ

นำเข้าจากอาเซียน ในด้านการลงทุนหากประเทศไทยไม่มีการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงาน (labor productivity) และไม่มีการปรับปรุงกฎระเบียบกฎหมายให้มีความทันสมัยไม่เป็นอุปสรรคต่อนักลงทุน อาจทำให้มีการย้ายฐานการผลิตจากประเทศไทยไปยังประเทศอื่น ๆ ใน ASEAN ที่เหมาะสมกว่า การเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี อาจทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานที่มีฝีมือของไทยไปประเทศที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และบรูไน และต้องจ้างแรงงานต่างด้าวจากประเทศที่ค่าแรงถูกกว่าเข้ามา อาจก่อปัญหาด้านสังคม และเนื่องจากทิศทางนโยบายของไทยคือ การเป็น “รัฐสวัสดิการ” ทำให้งบประมาณของรัฐส่วนหนึ่งจะไปเป็นสวัสดิการของแรงงานต่างด้าว รวมทั้งตลาดสินค้าในประเทศ (domestic market) ก็ไม่มีกลไกในการป้องกันไม่ให้สินค้าคุณภาพต่ำที่ผลิตในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นเข้ามาขายในประเทศ ซึ่งอาจทำให้นโยบายการพัฒนาในอุตสาหกรรมของไทยที่มีเป้าหมายในการพัฒนาในอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพสูงอาจเกิดปัญหาอุปสรรคได้ รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตแก่ผู้ประกอบการไทยในการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต ความต้องการของประชาชนที่มีความพึงพอใจในการดำเนินนโยบายของรัฐ ดังนั้นจึงต้องศึกษาอิทธิพลของข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ และการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา ข้อตกลงทางการค้า (ได้แก่การให้บริการ การเปิดตลาดเสรี

และการอำนวยความสะดวก) การประกอบอาชีพ (ประกอบด้วยเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ การใช้แรงงานเด็กและการค้ามนุษย์) และการท่องเที่ยว (ประกอบด้วย ความร่วมมือทางการขนส่ง การกีดกัน และการพัฒนาร่วมกัน) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมมติฐานของงานวิจัย

ข้อตกลงทางการค้า (ได้แก่การให้บริการ การเปิดตลาดเสรี และการอำนวยความสะดวก) การประกอบอาชีพ (ประกอบด้วยเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ การใช้แรงงานเด็กและการค้ามนุษย์) และการท่องเที่ยว (ประกอบด้วย ความร่วมมือทางการขนส่ง การกีดกัน การพัฒนาร่วมกัน) มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้รัฐได้รับรู้ความพึงพอใจของประชาชนในเขต อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ใน 3 ปัจจัยหลัก (ได้แก่ข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ และการท่องเที่ยว) ในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของประชาชน ในเขตอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วต่อไป 2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจ นักศึกษา นักวิชาการและประชาชนที่จะศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไปที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน เพื่อจะนำผลที่ได้ไปเสนอแนะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายของรัฐ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง สภาวะจิตที่ปราศจากความเครียดทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น (Morse, 2015) สำหรับความคิดเห็นของ Vroom (2015) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะด้านบวกจะแสดงให้เห็นเป็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษะด้านลบจะแสดงให้เห็นเป็นสภาพความไม่พึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของเมনারต์ ดับบิล เชลลี Shelly (2015) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ได้ให้ความคิดเห็นว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ส่วนความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกที่ทำให้เกิดความไม่สบายใจ หรือไม่มีความสุข ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน

สรุป ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้นโยบายต่าง ๆ สอดคล้องกับความพึงพอใจของประชาชนแล้ว นโยบายนั้นต้องสร้างความเจริญให้กับสังคมด้วยสำหรับการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาองค์ประกอบของความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกี่ยวกับ ข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ และการท่องเที่ยว

ข้อตกลงทางการค้า (trades agreement)

ข้อตกลงทางการค้าสินค้าของอาเซียน ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ มากมายทั้งด้าน การเมืองและความมั่นคง ด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจ หลังจากสงครามเย็นยุติลงอาเซียนมุ่งเน้นพัฒนาการทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก การเมืองระหว่างประเทศได้เปลี่ยนรูปแบบการแข่งขันจากการแข่งขันด้านการขยายอิทธิพลทางการทหารและการขยายดินแดนมาเป็นการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจอาเซียนได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการเสนอให้มีโครงการร่วมมือทางเศรษฐกิจมากขึ้น และเสนอให้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศนอกภูมิภาค ยกตัวอย่างเช่น การก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) กรอบความตกลงว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียน (AIA) กรอบความตกลงด้านการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) เป็นต้น ซึ่งยังรวมถึง ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ด้วย (Singapore FTA Network, 2015)

สำหรับการจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) นั้น อาเซียนได้นำเอาหลักเกณฑ์และความตกลงต่าง ๆ ที่ใช้ทั้งภายในและภายนอกกลุ่มประเทศอาเซียนมารวบรวมและปรับปรุงใหม่ให้มีความสอดคล้องกันยิ่งขึ้น และนำมารวมอยู่ในความตกลงดังกล่าวโดยมุ่งทำให้เขตการค้าเสรีอาเซียนนั้นดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น และทำให้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าชัดเจนมากขึ้น ในการนี้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามความตกลง ATIGA ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.2009 ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายใน ค.ศ.2015 (Tariff Commission, 2015)

สรุปข้อตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ การให้บริการ การเปิดตลาดการค้าเสรี และการอำนวยความสะดวกซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การประกอบอาชีพ (occupation) การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสี่ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในอดีตสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้เป็นหน้าที่ของพ่อแม่เป็นผู้จัดหาให้แก่สมาชิก ด้วยการผลิตขึ้นใช้เองในครอบครัว โดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ปัจจุบันการดำรงชีวิตในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น ความรู้ที่ได้รับจึงเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้มาซื้อปัจจัยสี่และสิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตและสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ ตนเอง ครอบครัว และสังคม ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงปัจจัยหลักของการประกอบอาชีพ ได้แก่ (1) ทุน (2) ความรู้ความสามารถ (3) การจัดการ และ (4) การตลาด (Papoutsakis, 2015)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เช่น การลงทุน สินค้าและบริการต่าง ๆ รวมทั้งแรงงานฝีมือ และมีการลงทุนอย่างเสรี ได้กำหนดเป้าหมายในปี 2015 ให้เป็นปีที่มีลักษณะของการรวมกลุ่มประเทศเปลี่ยนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงาน จะมีการถ่ายเทแรงงานด้านฝีมือเพื่อให้สามารถทำงานในประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้นใน 8 สาขาอาชีพ คือ (1) วิศวกรรม (2) การสำรวจ (3) สถาปัตยกรรม (4) แพทย์ (5) ทันตแพทย์ (6) พยาบาล (7) บัญชี และ (8) การบริการและการท่องเที่ยว อาชีพอิสระที่ได้

มาตรฐานและได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไป ทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที โดยไม่มีการปิดกั้น อาชีพที่ได้ตกลงไว้คือ แพทย์ พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร โดยในตอนแรกนั้นมีการตกลงว่าภาษาที่ใช้ในประชาคมคือภาษาอังกฤษ ไม่ให้มีการใช้แรงงานเด็ก และร่วมมือกันปราบปรามการค้ามนุษย์ (MRA Thailand, 2015)

สรุปการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีพของมนุษย์ การประกอบอาชีพที่ดีและมีรายได้สูงสามารถทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นต่าง ๆ สำคัญที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ได้แก่ การเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ การใช้แรงงานเด็ก และการค้ามนุษย์

การท่องเที่ยว (tourism) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อเศรษฐกิจของหลาย ๆ ประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศและการจ้างงาน ดังนั้นหลายประเทศทั่วโลกจึงได้มีการริเริ่มความร่วมมือ และพยายามผลักดันให้มีการสร้างกฎเกณฑ์กติกาสำหรับการค้าบริการระหว่างประเทศขึ้น โดยความร่วมมือที่สำคัญประการหนึ่งคือการผลักดันให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการทั่วโลก ซึ่งความพยายามดังกล่าวได้รับการสนับสนุนและผลักดันจากหลายองค์กรระหว่างประเทศ ทั้งองค์กรในระดับพหุภาคี (ได้แก่ องค์กรการค้าโลก หรือ WTO) และองค์กรระดับภูมิภาค (ได้แก่ EU APEC และ ASEAN) (FTA Agreement, 2015)

จากการศึกษาของ Li & Petrick, (2015) พบว่าการที่จะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ดีขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญกับการวิจัย และแนวคิดเชิงกลยุทธ์ จึงจะทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hall (2015) ที่อธิบายว่าเอกลักษณ์

ประจำชาติและกระบวนการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จ

สรุปตามที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศซึ่งประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญเป็นวาระสำคัญของชาติในการส่งเสริมกลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นประเทศต่าง ๆ ต้องหาวิธีการที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง การกีดกัน และการพัฒนาร่วมกันที่มีผลต่อการท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ประชากรในเขตอำเภอรัฐประศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วยตำบลปไร่ ตำบลผ่านศึก ตำบลคลองน้ำใส และตำบลท่าข้าม จำนวน 400 รายตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

ตารางที่ 1. ผลการวิเคราะห์ครั้งแรก แสดงให้เห็นว่าข้อตกลงทางการค้าที่ประกอบด้วยบริการ การเปิดตลาดการค้าเสรี และการอำนวยความสะดวก มีเฉพาะการให้บริการที่มี

ผลต่อความพึงพอใจของประชาชน คือถ้าการบริการมีมากขึ้นความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีมากขึ้น แต่ถ้าการบริการมีน้อยลงความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีน้อยลงด้วยเช่นเดียวกัน สำหรับการเปิดตลาดการค้าเสรี และการอำนวยความสะดวกไม่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน

เมื่อพิจารณา ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพเพิ่มเติมพบว่า การให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก และการค้ามนุษย์มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน โดยถ้าการให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก และการค้ามนุษย์ มีมากขึ้น ความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีมากขึ้น แต่ถ้าการให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก และการค้ามนุษย์ มีน้อยลง ความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีน้อยลงด้วยเช่นเดียวกัน สำหรับเปิดตลาดการค้าเสรี การอำนวยความสะดวก และการเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติมพบว่า การให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง และการกีดกันมีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าการให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง และการกีดกันมีมากขึ้นความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีมากขึ้นด้วย แต่ถ้าการให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง และการกีดกันมีน้อยลงความพึงพอใจของประชาชนย่อมมีน้อยลงด้วยเช่นเดียวกัน สำหรับการเปิดตลาดการค้าเสรี การอำนวยความสะดวก การเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ การค้ามนุษย์ และการพัฒนาร่วมกัน ไม่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนแต่อย่างใด (ตาราง 1)

ตารางที่ 1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบกับความพึงพอใจ (N= 400)

Independent variable	Standard regression co-efficiency		
	Model 1	Model 2	Model 3
การให้บริการ	.658***	.300***	.277***
การเปิดตลาดการค้าเสรี	.081	.010	-.009
การอำนวยความสะดวก	.078	.060	.047
การเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ		.105	.056
การใช้แรงงานเด็ก		.361***	-.305***
การค้ามนุษย์		.092*	.030
ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง			.107*
การกีดกัน			.173**
การพัฒนาาร่วมกัน			-.009
R	.74	.81	.82
R ²	.55	.66	.68
SEE	1.09	.95	.93
F	159.02	128.30	89.92

หมายเหตุ: * = $p < .05$, ** = $p < .01$, *** = $p < .001$

สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง และการกีดกันมีผลกระทบกับความพึงพอใจของประชาชนในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ยกเว้น การเปิดตลาดการค้าเสรี การอำนวยความสะดวก การเปิดเสรีอาชีพเฉพาะ การค้ามนุษย์ และการพัฒนาาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (policy-oriented- recommendation)

จากการศึกษาพบว่า การให้บริการ การใช้แรงงานเด็ก ความร่วมมือทางด้านการขนส่งและการกีดกันมีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นรัฐจึง

ต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ในการดำเนินนโยบายใด ๆ ที่เกี่ยวกับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยปรับปรุงการให้บริการด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนต่าง ๆ ให้น้อยลง สำหรับการใช้แรงงานเด็กรัฐต้องปราบปรามการลักลอบการใช้แรงงานเด็กไม่ให้เกิดขึ้นโดยเฉพาะการลักลอบการค้าประเวณีเด็กจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนความร่วมมือทางด้านการขนส่งรัฐต้องปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค โดยเฉพาะเส้นทางรถไฟความเร็วสูงที่ยังไม่ได้ดำเนินการ สำหรับการกีดกัน รัฐต้องประชุมปรึกษาหารือกับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้ผ่อนปรนหรือยกเลิกมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นการกีดกันการค้าขาย การท่องเที่ยว หรือการประกอบอาชีพของประชาชนในภูมิภาค

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ (academic recommendation)

เนื่องจากตัวแปรต่าง ๆ ตามกรอบแนวความคิด และสมมุติฐานที่กำหนดไว้ มีอำนาจอธิบายการผันแปรของข้อตกลงทางการค้า การประกอบอาชีพ และการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจของ

ประชาชนได้ไม่มากเท่าที่ควร แสดงว่ายังมีตัวแปรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีก ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาหรือวิจัยเพิ่มเติมถึงตัวแปร หรือปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่นการมีส่วนร่วม ความขัดแย้ง หรือความเสมอภาคของประชาชนในภูมิภาคในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (2557). *ความร่วมมือทางด้านการขนส่ง*. ค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.thai-aec.com>

FTA Agreement. (2015). FTA in service. *Tourism Knowledge Management Center*. Retrieved May 18, 2015, from <http://www.tourismkm-asean.org>

Hall, D. (2015). Brand development, tourism and national identity: the re-imagining of former Yugoslavia. *Journal of Brand Management*. Retrieved 20 December 2015, from <http://www.palgrave-journal.com>

Li, X., & Petrick, J. F. (2015). Tourist marketing in an era paradigm shift. *SAGE Journals*. Retrieved December 20, 2015, from <http://jtr.sagepub.com>

Morse, S. (2015). What is job satisfaction. *Harvard U. Press*. Retrieved 20 May 2015, from <http://scholar.google.co.th>

MRA Thailand. (2015). *MRA on Tourism Professional*. Retrieved 10 May 2015, from <http://mrathailand.com>

Papoutsakis, H. (2015). Towards a global market in a knowledge-dominated economy. *Journal of Knowledge Management*. Retrieved 10 May 2015, from <http://www.tlainc.com>

Shelly, M. W. (2015). Personal paper of Maynard W. Shelly, 1965-1992. *University of Kansas Library*. Retrieved 20 May 2015, from <http://etext.ku.edu>

Singapore FTA Network. (2015). *Overview of ASEAN (AFTA)*. Retrieved 20 May 2015, from <http://www.fta.gov.sg>

Tariff Commission. (2015). *ASEAN Trade in Goods Agreement*. Retrieved 10 May 2015, from <http://finder.tariffcommission.gov>

Vroom, V. H. (2015). What is job satisfaction? *Journal of Applied Psychology*. Retrieved 20 May 2015, from <http://scholar.google.co.th>